

Een Vitaal Gronings Cultuurveld

Doel en aanpak

Kunstraad Groningen, februari 2026

Omdat de bedrijfsmatige gezondheid van culturele organisaties onder druk staat - door verschillende oorzaken - heeft de Kunstraad Groningen in opdracht van de gemeente Groningen en de provincie Groningen in 2025 het programma *Een Vitaal Gronings Cultuurveld* bedacht.

Doel van het programma:

Doel van dit programma is de bedrijfsmatige gezondheid van de Groningse cultuursector te versterken en te zorgen dat culturele organisaties en makers structureel in controle zijn rond hun bedrijfsvoering. Uit onderzoeken over financiën, toezicht en zakelijke vernieuwing van de Raad voor Cultuur blijkt dat eenmalige investeringen niet voldoende zijn om de structurele problemen aan te pakken¹. Daarom gaan we binnen dit programma, in opmaat naar de nieuwe cultuurnotaperiode vanaf 2029, werken naar een situatie waarin culturele organisaties in de provincie Groningen hun bedrijfskundige uitdagingen scherp hebben en een plan van aanpak hebben om aan deze te uitdagingen te werken. Gaandeweg bouwen we aan de benodigde ondersteuning en maatregelen, waarmee de weerbaarheid van culturele organisaties wordt vergroot, programmering en bedrijfsvoering met elkaar in realistisch evenwicht staan en zakelijke vernieuwing is ingebed in de organisatie.

Voor wie is het programma:

Het programma is primair bedoeld voor directeuren, bestuurders en toezichthouders van culturele organisaties die in de cultuurnota zijn opgenomen. Ook is er een aparte leerlijn 'De Stroomversneller' ingericht voor makers, culturele organisaties met incidentele subsidies en collectieven. Om alle culturele organisaties en betrokkenen zo goed mogelijk te faciliteren maken we binnen dit programma dus onderscheid in drie groepen:

1. Organisaties die voor acht en vier jaar van subsidie verzekerd zijn (categorie I en II organisaties).
2. Organisaties die incidenteel subsidie ontvangen, organisaties in de Tweejarige programmaregeling, organisaties uit de Bewezen talentregeling en enkele organisaties uit de Projectenregeling.
3. Individuele makers en collectieven die we zien in de Impulsregeling en in de Projectenregeling.

---

¹ Raad voor Cultuur: [Ieder zijn aandeel](#), 2025 en Art-Up, [toekomstverkenner, samen werken aan zakelijke vernieuwing in de cultuursector](#).

Onderwerpen binnen het programma:

De Kunstraad organiseerde op 20 november 2025 een aftrap bijeenkomst waar we samen met het culturele veld in Groningen een agenda hebben vastgesteld van onderwerpen rond bedrijfsvoering. Op basis hiervan en vanuit één op één gesprekken met verschillende culturele organisaties gaan we binnen het programma werken aan de volgende onderwerpen: Financiën, HR, Governance, Digitale transformatie, de verschillende culturele codes, duurzaamheid, domein-overstijgend werken, democratische en geopolitieke weerbaarheid en communicatie en marketing. In de vorm van interactieve workshops, lezingen, artikelen, spreekuren en werkbezoeken gaan we werken aan kennisdeling en deskundigheid rond deze onderwerpen. Dit doen we zoveel mogelijk in afstemming met het werkveld. Zo hebben we een klankbordgroep ingesteld die meedenkt over de uitvoering.

Beoogde uitkomsten van het programma

In 2027 hebben culturele organisaties een beeld van de mate van weerbaarheid waar ze naar toe willen werken en welke ontwikkeling dat vraagt. In 2028 kunnen instellingen met betrekking tot de nieuwe cultuurnota reflecteren en vooruitblikken op hun plannen rond bedrijfsmatige gezondheid, waarbij programmering en bedrijfsvoering met elkaar in realistisch evenwicht staan en zakelijke vernieuwing is ingebed in de organisatie. Ten aanzien van het programma gaan we in 2028 op een aantal harde resultaten koersen om dit te bestendigen.

- Een online kennisbank die dient als naslagwerk voor de bedrijfsmatige weerbaarheid en wendbaarheid en houvast biedt voor de invulling van de toekomstige jaarplannen van culturele instellingen.
- Een set aan uitgewerkte maatregelen ter ondersteuning van de sector op het gebied van aanvullend financieel instrumentarium en/of collectieve voorzieningen.
- Het instellen van een commissie die kan adviseren op de bedrijfsvoering van culturele instellingen, voorafgaand aan de aanvraagprocedure van de cultuurnota.
- Bestendiging van resultaten en opbrengsten van het programma *Een Vitaal Gronings cultuurveld* binnen de kadernota 2029 – 2037. Dit betekent dat ook in de volgende beleidsperiode ruimte wordt gemaakt voor deskundigheidsbevordering, kennisontwikkeling en netwerkvorming.

Tijdpad

- In de eerste helft van 2026 staat inspiratie en inzicht centraal. We starten met werksessies rond de diverse onderwerpen en zetten in op spreekuren waarin organisaties direct advies krijgen over hun situatie. In Q2 wordt een online kennisbank gelanceerd als online hulpmiddel om zakelijke vernieuwing in te bedden.
- In de tweede helft van 2026 en eerste helft van 2027 start het verdiepende programma met workshops, intervisie en werkbezoeken en gaan we in rondetafelgesprekken de juiste maatregelen voor de lange termijn onderzoeken.
- In de tweede helft van 2027 staat de implementatie van de maatregelen centraal en werken we aan bestendiging van het programma in de nieuwe beleidsperiode.